

גמרא

שנינו במשנה, חטאת שקיבל דמה בכוס אחד, ונתן תחילה מן הדם בפנים, וחזר ונתן מן הדם בחוץ, חייב על זריקת הדם בחוץ. הגמרא מבארת מדוע הוא חייב הלא כבר התקיימה מצות הזריקה בפנים, ושאר הדם שוב אינו עומד לזריקה:

מקשה הגמרא: **בְּשֵׁלֶמָא** - זה מובן שאם נתן בחוץ וְחֹר וְנָתַן בְּפָנִים שהוא חייב, לפי שְׁבִילֹו - כל הדם הנמצא בכוס רָאוּי לְהִיּוֹת - להינתן בְּפָנִים, (אבל בפנים והעלן) [אֵלֶּא בְּדִין הַשְּׁנַי שֶׁנִּתְּן בְּפָנִים וְחֹר וְנָתַן] בְּחוּץ, מדוע הוא חייב, הלא הדם שנשאר בכוס שְׂרִידִים יִנְהוּ - נחשב לשיריים שדינם להשפך ליסוד, ומדוע חייב על זריקתו בחוץ. מתרצת הגמרא: **אֲמַרִי** - אמרו בני הישיבה, הֲאֵ מַנִּי - משנה זו בשיטת מי היא, הלא בשיטת רבי נְחֻמִּיה הִיא, דְּאָמַר שְׂרִירֵי הָדָם שֶׁל חֲטָאוֹת שְׂדִינָם לְהִשְׁפֵךְ לִיסוּד שֶׁחֶקְרִיבֵן - שנתנם בחוץ חייב.

מקשה הגמרא: **אִי** - אם משנתנו רבי נְחֻמִּיה היא, **אֵימָא** - אמור ובאר את הסיפא של המשנה, חטאת שקבל דמה בְּשֵׁנִי כּוֹסוֹת, נָתַן מְשִׁנֵּיהֶם בְּפָנִים פְּטוּר, נתן מְשִׁנֵּיהֶם בְּחוּץ חֵיִב, נתן מכוס אֶחָד בְּפָנִים וְאַחַר כֵּךְ נָתַן מִכּוֹס אֶחָד בְּחוּץ פְּטוּר, ומדוע הוא פטור, הלא לאחר שנתן דמה בפנים כדין, נעשה הדם שבכוס השניה לשיריים, וְהֵאמַר רַבִּי נְחֻמִּיה שְׂרִירֵי הָדָם שֶׁחֶקְרִיבֵן בְּחוּץ חֵיִב.

מתרצת הגמרא: (**סִיפָא תַּאנָּא לְתַנָּא קַמָּא דְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן דְּאִמְרַי בּוֹס עוֹשֶׂה דַּחוּי לְחַבְרִי**) [אֲמַרִי - אמרו בני הישיבה, מֵאַן תַּנָּא - מי הוא התנא הפליג - שחולק עליה דְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאִמְרַי בּוֹס עוֹשֶׂה דַּחוּי, רַבִּי נְחֻמִּיה הִיא]. כלומר, לעיל (לד): הובאה ברייתא בה נחלקו תנא קמא ורבי אלעזר ברבי שמעון בדין חטאת שקיבל דמה בכמה כוסות, וזרק על המזבח רק מכוס אחד. תנא קמא סובר שזריקת דם מכוס אחד, עושה את הדם שבכוס השני לדחוי ונשפך לאמה כדין דם פסול, ולא ליסוד. רבי אלעזר ברבי שמעון סובר שזריקת דם מכוס אחד, עושה את הדם שבכוס השני לשיריים שנשפכים ליסוד. ועתה אם נאמר שרבי נחמיה סובר כרבי אלעזר ברבי שמעון, אכן יקשה לנו מדוע שנה התנא בסיפא שאם נתן מכוס אחד בפנים וחזר ונתן מהכוס השני בחוץ פטור, הלא רבי נחמיה סובר ששיריים שנתנם בחוץ חייב. אלא צריך לומר שרבי נחמיה חולק על רבי אלעזר ברבי שמעון, וסובר כתנא קמא שזריקת דם מכוס אחד, עושה את הדם שבכוס השני לדחוי ופסול הוא לשיריים, ולכך אין חייבין עליו בחוץ.

שנינו במשנה: חטאת שקיבל דמה בשתי כוסות, ונתן מכוס אחד בחוץ וחזר ונתן מהכוס השני בפנים, זריקה זו מכשירה את הקרבן ובעליה מתכפר בו. ומוסיפה המשנה, לְמַת הִדְבָר דִּימָה, לְמַפְרִישׁ הַטָּאֵתוֹ וְאֶבְדָּהּ, וְהַפְרִישׁ אַחֲרַת תַּחְתִּיהָ וְאַחַר כֵּךְ נִמְצְאוּ הָרֵאשׁוֹנָה, שאם שחט אחת בחוץ ואת השניה בפנים, זריקת דמה של השניה מכשירה את הקרבן ובעליה מתכפר.

הגמרא מבארת מדוע הוצרך התנא להביא את הדמיון לשתי חטאות. מקשה הגמרא: לְמַת הִדְבָר דִּימָה לְמַת לִי - מדוע יש צורך בהבאת הדוגמה לשתי כוסות, וגם למדים מהדמיון הזה. מתרצת הגמרא: הֲאֵ מַנִּי - משנה זו בשיטת מי היא, הלא בשיטת רבי הִיא, דְּאִמְרַי אֶבְדָּהּ בְּשַׁעַת הַפְּרִישָׁה מִתָּהּ. כלומר, שהדין הוא שחטאת שאבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה לאחר שחט ונתן את דמה של השניה, האבודה דינה למיתה, כדין חטאת שכפרו בעליה באחרת. אולם אם האבודה נמצאה קודם ששחט את השניה, ונמצא שלא היתה 'אבודה' אלא בשעת הפרשת השניה, נחלקו ביניה רבי וחכמים במסכת תמורה (בב), לדעת חכמים יקריב אחת מהן והשניה לא תמות, אלא תרעה עד שיפול בה מום ותפדה ויקנו מהדמים עולות לקיץ המזבח. ורבי סובר שכיון שבשעת הפרשת השניה היתה הראשונה אבודה, יקריב אחת מהן, והשניה תמות כדין חטאת שכפרו בעליה באחרת.

וְהִכִּי קָאָמַר - וכך מתפרשים דברי התנא במשנה שדימה את הדין של קיבל דם החטאת בשתי כוסות לדין של חטאת שנאבדה והפריש אחרת תחתיה, מְעַמָּא דְאֶבְדָּהּ - דווקא משום שהפריש את החטאת השניה לאחר שהראשונה אבדה, ושחט אחת מהן בפנים וחזר ושחט בחוץ את חברתה, פטור על שחטת חוץ זו, כיון שלשיתת רבי דינה

במיתה, ואינה ראויה להקרב בפנים, ובוזה היא דומה לקיבל דמה של החטאת בשתי כוסות, ונתן מדם כוס אחד בפנים נעשה הדם בכוס השני דחוי, ולכן אם חזר ונתן מהכוס השני בחוץ פטור, הֲאֵ - אולם אם מתחילה הפריש שְׁתֵּי הַטָּאוֹת לְאֶחָדֵיהוֹן, כלומר, שהתנה שאם תאבד האחת יתכפר בחברתה, באופן זה מודה רבי ששחט אחת מהן לחטאת והשניה תרעה עד שיפול בה מום ותפדה ויביא בדמה עולות לקיץ המזבח. ועל כן אם שחט אחת בפנים וחזר ושחט את חברתה בחוץ, חייב על שחטת חוץ זו, והטעם כיון שחָדָא מִיַּנְיָהוּ מְעַקְרָא עוֹלָה הִיא - שהרי כבר מתחילה היתה אחת עומדת להקרב עולה, כשיפול בה מום ותפדה.

מבארת הגמרא: ואף שעדיין לא נפל בה מום ולא נפדתה, אין זה חסרון, ונחשבת ראויה להקרב בפנים, וְכִדְרַב הוֹנָא אֲמַר רַב - וכמו שאמר רב הונא בשם רב, דְּאִמְרַי רַב הוֹנָא אֲמַר רַב, אֲשֶׁם שְׁנִיתַק מִדִּין הַקְרָבָה [כגון שהתכפרו בעליו באחר] לְרַעֲיָה - שביט דין הורו לו למוסרו לרועה עד שיפול בו מום ויפדה ויקנו בדמיו עולה, והוא לא המתין עד שיפול בו מום וישחטו סָתָם ולא חשב לשם אשם או לשם עולה, בְּשֵׁר לְעוֹלָה, כלומר תורת עולה על הקרבן הזה. ואם כן גם כאן כיון שהשניה עומדת להקרב עולה כשיפול בה מום ותפדה, אם שחט את החטאת לשם עולה בפנים, הקרבן כשר, ולכן גם אם שחטה בחוץ חייב.

מקשה הגמרא: מִי דָמִי - וכי דומה הדין של רב הונא למשנתנו בענין החטאת, הָתָם - שם בדינו של רב הונא קרבן האֲשֶׁם הוא וְכָר, וְקָרְבַּן הָעוֹלָה גם הוא וְכָר, ולכן אם שחטו הקרבן כשר לעולה, אֵלֶּא הַטָּאֵת וְנִקְבָּה הִיא, ואיך יוכשר הקרבן לעולה שאינו בא אלא זכר. מתרצת הגמרא: אֲמַר רַבִּי הִיא מִיּוֹסְרֵינָא - שם מקום, המשנה מדברת בְּשַׁעֲרֵי נְשִׂאִי, כלומר במלך ישראל שעבר עבירה שחייבים על זדונה כרת, ואם עבר בשוגג מביא חטאת שעיר עיזים זכר, ואם הפריש שני שעירים לאחריה, והתכפר באחד ושחט את השני לשם עולה, הקרבן כשר.

הדרן עלך השוחט והמעלה

פרק ארבעה עשר - פרת חטאת

משנה

חלקה הראשון של המשנה עוסקת בקדשים שאינו חייב על שחיתתם בחוץ: פֶּרֶת חֲטָאוֹת - פרה אדומה שְׁשָׁרְפָה או שחטה חוץ מִנְתָּה - מחוץ למקום המיוחד לשחיתתה, וְכֵן שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ לעזאזל ביום הכיפורים, שֶׁחֶקְרִיב אותו בחוץ במקום להשליכו מראש הצוק כדינו, בשני מקרים אלו, פְּטוּר השוחט מכרת על שחטת קדשים בחוץ, והלכה זו נלמדת ממה שְׁנֵאמַר בפרשת שחטי חוץ (ויקרא טו) וְיָאֵל פְּתַח אֵהָל מוֹעֵד לֹא יִבְיֵאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָן לַה', כלומר התורה הענישה את השוחט בחוץ על כך שלא הביא את הקרבן לאהל מועד, ומזה ניתן ללמוד שכל שֵׁאִין רָאוּי - שאין עתיד לְבֹא אֵל פְּתַח אֵהָל מוֹעֵד, כגון פרה אדומה ושעיר המשתלח שאינם עומדים להבא לאהל מועד, אִין חֵיבִין עֲלֵיו מְשוּם שְׁחוּטֵי חוּץ.

להלן מונה המשנה בהמות שנפסלו להקרבה, והקריבים בחוץ: הַרֹבֵעַ - בהמה שרבעה אשה, וְהַנְּרֵעַ - ובהמה שנרבעה על ידי אדם, וְהַמּוֹקֵצָה - בהמה שיעבדה לעבודה זרה, וְהַנְּעֵבֵד - בהמה שנעבדה לעבודה זרה, וְהַמְּחִיר - החליף שה בכלב, [וְהַתְּנֵן] - בהמה שניתנה כתמורה עבור ביאה אסורה, וְהַבְּלָאִים - בהמה שנולדה מתיש ורחל, וְהַפְּרִישָׁה - בהמה שארע בה דבר שבגללו אינה יכולה לחיות, וְיוֹצֵא דוֹפָן - בהמה שלא נולדה בדרך טבעית אלא הוצאה על ידי חיתוך כרס האם. כל אלו שהוקדשו למזבח שֶׁחֶקְרִיבֵן בְּחוּץ, פְּטוּר מחיוב כרת, לפי שְׁנֵאמַר בהמשך הפסוק שהובא לעיל וְיָאֵל פְּתַח אֵהָל מוֹעֵד לֹא יִבְיֵאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָן לַה' לְפָנֵי מִשְׁכַּן ה', כֹּל שֵׁאִין רָאוּי לְבֹא לְהַקְרִיב לְפָנֵי מִשְׁכַּן ה', אִין חֵיבִין עֲלֵיו מְשוּם שְׁחוּטֵי חוּץ, וכל אלו שנמנו במשנה, אינם ראויים להקרבה שהרי נפסלו. ממשיכה המשנה: בהמות שהן בְּעֵלֵי מוֹמִין, בֵּין אִם הן בְּעֵלֵי מוֹמִין קְבוּעִין, כלומר שמומם קבוע ונפסלו לחלוטין למזבח, וְכֵן

הטעם שאין זר חייב בעבודות הנזכרות, משום שנאמר בתורה (במדבר
 יח ט) 'וְעִבְדְתֶם אֶת יְהוָה הַקָּרֵב יוֹמָת', ודרשו חכמים (יזמא כד.) 'ועבדתם'
 מלשון עבודה תמה, שלא חייבה התורה מיתה בור אלא בעבודה
 תמה, כלומר בעבודה הגומרת את המעשה, ולא בוז שיש אחריה
 עבודה, ובכל אותם עבודות יש אחריהן עבודה נוספת. ובכל אופן
 שזר אינו חייב מיתה, אף כהן טמא ומחוסר בגדים ואינו רחוק ידיים
 ורגלים אינם חייבים.
 להלן עוסקת המשנה בענין הקרבה בבמות קודם שנבנה בית המקדש
 בירושלים, והם אותם המקומות שניתן היה להקריב שם קרבנות, אף
 שהיו מחוץ לעזרה: **עַד שֶׁלֹּא הָיוּקָם הַמִּשְׁכָּן בַּמִּדְבָּר, הָיוּ הַבְּמוֹת
 מוֹתְרוֹת** להקריב עליהם קרבן בכל מקום. **וְעִבְדָה פְּבֻדוֹת** –
 ועבודת הקרבנות נעשית רק על ידי הבכורות, ולמדו זאת בגמרא
 מפסוק.
וּמִשְׁהָיוּ הַמִּשְׁכָּן בַּמִּדְבָּר, נִאֲסְרוּ הַבְּמוֹת להקריב עליהם, ועל כך
 נאמרה פרשת שחטי חוץ, **וְעִבְדָה פְּבֻדָה** – ועבודת הקרבנות
 נעשית רק על ידי הכהנים, וכפי שהורה משה לאהרן ביום השמיני
 למילואים שיגש למזבח ויקריב. **קִדְשֵׁי קִדְשִׁים** כגון חטאות ואשמות
 ומנחות, היו **נִאֲכָלִין לַפְּנִים מִן הַקִּלְעִים**, כמו שנאמר בקרבנות אלו
 (ויקרא טו, ט) 'בְּחֵצַר אֹהֶל מוֹעֵד'. **וְקִדְשִׁים קָלִים** היו נאכלים **בְּכָל מַחֲנֶה
 יִשְׂרָאֵל** המקיף את מחנה הלויהוה ואת מחנה השכינה באופן שבו הם
 חנו לדגליהם, ולמדו זאת לעיל בגמרא (הג) מפסוקים.
 לאחר שבני ישראל עברו את הירדן ונכנסו לארץ, **כָּאֵז לְגִלְגָל** ונקבע
 שם המשכן במשך שבע שנות הכיבוש ושבע שנות החלוקה. באותן
 שנים הותרו **הַבְּמוֹת** להקריב. **קִדְשֵׁי קִדְשִׁים**, דהיינו חטאת ואשם
 לא היו קרבים בבמת יחיד, אלא רק בבמת ציבור והיינו במזבח
 שבמשכן שבגלגל, והם היו **נִאֲכָלִין לַפְּנִים מִן הַקִּלְעִים** של המשכן.
וְקִדְשִׁים קָלִים כגון תודה ושלמים, היו נאכלים **בְּכָל מְקוֹם**, משום
 שבני ישראל היו עסוקים בכיבוש הארץ ולא היו חונים סביב למשכן,
 לכן בטלה קדושת מחנה ישראל, כמבואר בגמרא לעיל (הה).
 כאשר הסתיימה חלוקת הארץ **וּפְּאֹז לְשִׁילָה** – והמשכן נקבע
 בשילה, **נִאֲסְרוּ הַבְּמוֹת** להקריב. **וְלֹא הָיָה שָׁם** במשכן שבשילה
 תקנה מנסרים, **אֶלָּא בֵּית אֲבָנִים לְבַד מִלְּמִשְׁן**, כלומר ארבעה
 כתלים, **וְהִרְעוּת** שהיו במשכן שבמדבר **מִלְּמַעְלָה**. **וְהָיָה הִיתָה
 הַמְּנוּחָה** שעליה נאמר בפסוק (דברים יב ט) 'כִּי לֹא בָאתֶם עַד עֵתָה אֶל
 הַמְּנוּחָה', והכוונה למשכן שילה שאז נחו מהכיבוש, והיינו שהיתר
 הבמות יהיה קיים עד שתבואו לשילה.
 כאשר היה המשכן בשילה, היו **קִדְשֵׁי קִדְשִׁים נִאֲכָלִין לַפְּנִים מִן
 הַקִּלְעִים**, **וְקִדְשִׁים קָלִים וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי בְּכָל הַרְוָאָה** – בכל מקום
 שניתן היה לראות ממנו את המשכן שבשילה.
כָּאֵז לְנוֹב וְגִבְעוֹן – כאשר חרבה שילה והארון נלקח בימי עלי
 לפלשתים, הקימו בית של אבנים ננוב, והוקבע שם מזבח הנחושת
 אולם ארון לא היה שם ולאחר שחרבה נוב בימי שאול הקימו את
 המשכן בגבעון. באותן השנים הותרו **הַבְּמוֹת** להקריב. **קִדְשֵׁי
 קִדְשִׁים** היו **נִאֲכָלִין לַפְּנִים מִן הַקִּלְעִים**, **וְקִדְשִׁים קָלִים בְּכָל עֵרֵי
 יִשְׂרָאֵל**, שהרי בכל מקום ניתן להקים במה ולהקריב עליה קדשים
 קלים.
 כאשר **כָּאֵז לְיְרוּשָׁלַיִם** בימי שלמה שנבנה את בית המקדש, **נִאֲסְרוּ
 הַבְּמוֹת**, **וְלֹא הָיָה לָהֶן** לבמות היתר מאז ולתמיד. **וְהָיָה הִיתָה נִחְלָה**
 – ועל כך אמרה התורה (דברים יב ט) 'כִּי לֹא בָאתֶם עַד עֵתָה אֶל
 הַנְּחִלָה', והכוונה למקדש בירושלים.
 בזמן שבית המקדש היה קיים, **קִדְשֵׁי קִדְשִׁים** היו **נִאֲכָלִין לַפְּנִים מִן
 הַקִּלְעִים**, כלומר בתוך חומות העזרה, **וְקִדְשִׁים קָלִים וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי
 הָיוּ נִאֲכָלִים לַפְּנִים מִן הַחֻמָּה** של ירושלים, שהיא כנגד מחנה
 ישראל במדבר.
 המשנה דנה בשלשה אופנים של שחטי חוץ בזמן איסור הבמות
 ובזמן היתרן: א. **כָּל הַקִּדְשִׁים שֶׁהִקְדִּישׁוּן בְּשַׁעַת אִיסוּר הַבְּמוֹת**,
 כשהיו בשילה ובירושלים, **וְהִקְרִיבוּן** – ושחטם והקטירם **בְּשַׁעַת
 אִיסוּר הַבְּמוֹת**, **מִבְּחוּץ**, **הָרִי** הוא עובר על **אֵלוּ בְּעֵשֶׂה**, כלומר ביטל

בְּעֵלֵי מוֹמִין עוֹבְרִין שיתרו למזבח כשיוסר מומם, **שֶׁהִקְרִיבוּן בְּחוּץ
 פְּטוּר** מכרת. **רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר**, **בְּעֵלֵי מוֹמִין קְבוּעִין פְּטוּר** מכרת,
 אולם **בְּעֵלֵי מוֹמִין עוֹבְרִין** אמנם אינו חייב כרת, אולם **חַיִּיב בְּלֹא
 תַעֲשֶׂה**, כיון שהם עתידים להיות ראויים להקרבה.
תוֹרִים – מיני יונים הכשרים למזבח רק בהיותם גדולים] **שֶׁלֹּא הֵינֵע
 זְמַנָּן** להקרבה, לפי שהם עדיין קטנים, **וְכַגְּנִי יוֹנָה** – מיני יונים הכשרים
 למזבח רק בעודם קטנים] **שְׁעֵבֶר זְמַנָּן** להקרבה, לפי שהם כבר
 גדולים, **שֶׁהִקְרִיבוּן בְּחוּץ פְּטוּר** מכרת. **רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר** **בְּנֵי יוֹנָה
 שְׁעֵבֶר זְמַנָּן** פְּטוּר מכרת ואינו עובר על לאו, שהרי לא יהיו ראויים
 עוד למזבח, **וְתוֹרִים שֶׁלֹּא הֵינֵע זְמַנָּן** שהקריבם בחוץ, עובר **בְּלֹא
 תַעֲשֶׂה**, לפי שיהיו ראויים להקרבה כשיגדלו.
אוֹתוֹ וְאֵת בְּנֵו – בהמת קדשים ששחטה בחוץ, וקודם לכן באותו יום
 שחט את אמה או את בנה, **וְכֵן מְחֻסֵּר זְמַן** – שחט בחוץ בהמת
 קדשים שעדיין לא הגיע הזמן להקריבה וכופי שיבואר להלן, **פְּטוּר
 מכרת**, **רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר** אמנם מכרת הוא פטור שהרי עתה אינם
 ראויים להקרבה, אולם **הָרִי זֶה עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה** לפי שיתרו
 להקרבה לאחר זמן. **שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן אָמַר**, **כָּל קָרְבַּן** שאינו ראוי עתה
 להקרבה **וְשֶׁהוּא יֵהיֶה רְאוּי לְבֹא לְאֹהֶר זְמַן** ושחטוהו בחוץ, **הָרִי זֶה
 עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְאִין בּו כָּרַת**. **וְהַכְּמִים אֲמָרִים**, **כָּל שְׂאִין בּו
 כָּרַת אִין בּו** **לֹא תַעֲשֶׂה** אף שהוא ראוי לבא לאחר זמן.
 מבאר המשנה: קרבן נחשב **לְמְחֻסֵּר זְמַן** אם החסרון הוא **בְּנוֹפוּ
 כגון תורים** שעדיין לא גדלו **וּבִין** אם חסרון הוא **בְּכַעְלֵיו**. **וְאִיזְהו
 קרבן נחשב לְמְחֻסֵּר זְמַן בְּכַעְלֵיו** – בגלל בעליו, **הַזֶּבֶב וְהַזֵּבֶה
 וְהַיֹּלְדֵת וְהַמְצוֹרְעֵי**, שכל אלו אינם יכולים להביא את כפרתם עד
 שיגיע זמנם. והם **שֶׁהִקְרִיבוּ** את **חַטָּאתָם** ואת **אֲשָׁמָם** בחוץ קודם
 שהגיע זמנם, **פְּטוּרִין** מכרת, לפי שאין הקרבנות ראויות עתה
 להקרבה בפנים, לא לשם חובה לפי שעדיין לא הגיע זמנם, ולא לשם
 נדבה לפי שחטאת ואשם אינם באים בנדבה. אולם אם הם הקריבו
 את **עוֹלוֹתֵיהֶן וְשְׁלָמֵיהֶן בְּחוּץ**, אפילו קודם שהגיע זמנם, **הֵיבִינ
 כרת**, לפי שעולה ושלמים באים בנדבה, וקרבנות אלו ראויות גם
 עתה להקרבה בפנים לשם עולה ולשם שלמים בקרבנות נדבה, ולכן
 חייבין כרת על הקרבנות בחוץ.
 להלן עוסקת המשנה בענין הקטרה בחוץ של קדשים שאינם מיועדים
 להקטרה בפנים אלא לאכילה: **הַמַּעֲלָה חוץ לעזרה מִבְּשֵׂר חַטָּאת** או
מִבְּשֵׂר אֲשֶׁם או **מִבְּשֵׂר שאר קִדְשֵׁי קִדְשִׁים** כגון כבשי עצרת, או
מִבְּשֵׂר קִדְשִׁים קָלִים, **וּמוֹתֵר הַעוֹמֵר** – מה שנתר ממנחת העומר
 לאחר קמיצתה, **וְשֵׁתֵי הַלֶּחֶם שֶׁמִּבִּיאִים בַּחַג הַשְּׁבוּעוֹת**, **וְלֶחֶם הַפָּנִים**
 – החלות שעורכים כל שבת על שלחן הזהב בהיכל, **וְשֵׁרֵי מִנְחוֹת** –
 מה שנתר מהמנחות לאחר קמיצתן, פטור מכרת לפי שכל אלה
 אינם מיועדים להקטרה בפנים אלא לאכילה, ודין זה נלמד בגמרא
 מפסוק.
 להלן מונה המשנה עבודות שונות שבמקדש, ושהעושה אותן בחוץ
 פטור: **וְהִיוּצֵק** – וכן היוצק בחוץ שמן על המנחה, **וְהַפֹּתֵת** בחוץ
 מנחת מאפה לפתייתם, **וְהַבּוֹלָל** בחוץ את סולת המנחה בשמן,
וְהַמּוֹלָח בחוץ את קומץ המנחה או את בשר הקרבנות, **וְהַמְנִיף** בחוץ
 את המנחה, **וְהַמְנִישׁ** את המנחה למזבח בחוץ, **וְהַמְסַדֵּר** – העורך את
 לחם הפנים על הַשּׁוֹלְחָן בחוץ, **וְהַמְטִיב** – המדשן בבוקר את הַתְּרוֹת
 של המנורה בחוץ, **וְהַקּוֹמֵץ** את המנחה בחוץ, **וְהַמְקַבֵּל דְּמִים** בכלי
בְּחוּץ – מחוץ לעזרה, בכל אלה **פְּטוּר** מכרת, ובגמרא יבואר הטעם.
 קדשים אלו המיועדים לאכילה, וכן העבודות הללו שפטור על
 עשייתן בחוץ, יש להם פטורים נוספים גם במקדש עצמו: **וְאִין תֵּיבִינ
 עָלָיו** מיתה **לֹא מְשׁוּב** וְרוֹת, אם זר הקטיר את אותם הקדשים, או
 שזר עשה את העבודות הללו, **וְלֹא מְשׁוּב מוֹמָאָה** אם כהן טמא
 הקטירם או עשה עבודות אלו, **וְלֹא מְשׁוּב מְחֻסֵּר בְּגָדִים** אם כהן
 מחוסר בגדי כהונה הקטירם או עשה עבודות אלו, **וְלֹא מְשׁוּב [שֶׁלֹּא]
 רְחוּץ יָדַים וְרַגְלַיִם** אם כהן שלא רחץ ידיו ורגליו הקטירם או עשה
 עבודות אלו. הטעם שאין זר חייב על הקטרת קדשים אלה, משום שזו
 אינה נחשבת להקטרה לפי שהם מיועדים לאכילה.

המשך ביאור למס' זבחים ליום רביעי עמ' ב

1 מצות עשה להביאם למשכן. ועובר על לא תעשה, שלא לשחוט
2 קדשים בחוץ, ותיבין עליו כרת כדן השוחט קדשים בחוץ.
3 ב. הקדישן בשעת היתר הקמות והקריבן בשעת איסור הקמות,
4 בחוץ, הרי עובר על אלו בעשה שלא הביאו למשכן, ועובר על לא
5 תעשה לא לשחוט בחוץ, ואולם באופן זה אין תיבין עליהן כרת.
6 ג. הקדישן בשעת איסור הקמות והקריבן בשעת היתר הקמות,
7 הרי אלו בעשה על שהמתין ולא הביאו בזמנו להקרבה במשכן. ואין
8 בהן לא תעשה ולא כרת, כיון שלא וכת בשחטי חוץ נאמרו על
9 שעת השחיטה, ובשעת השחיטה היו הבמות מותרות.
10 המשנה מפרטת אלו קרבנות קריבים במשכן ואלו בבמה. מבררת
11 המשנה: ואלו קדשים קריבין במשכן שבגלגל בזמן היתר הבמות,
12 קדשים שהוקדשו בסתם וכוננת המקדיש היתה מן הסתם לשם

13 הבאתם למשכן, והיינו קרבנות ציבור סתמם קריבין במשכן,
14 ואולם קרבנות היתר מן הסתם הוקדשו על מנת להקריבם בבמה.
15 קרבנות היתר שהוקדשו בפירוש על מנת להקריבם למשכן,
16 יקריבו במשכן, שנאמר (דברים כג כד) 'מוצא שפתיך תשמור ועשית
17 באשר נדרת', ואם הקריבן בבמה פטור ממלקות וכת, כיון שזו
18 שעת היתר הבמות.
19 המשנה מפרטת את ההבדלים בין במת יחיד לבמת צבור, דהיינו
20 המזבח שהיה בגלגל ובנוב וגבעון. מבארת המשנה: ומה בין קמת
21 יחיד לקמת ציבור, בבמת ציבור נוהגת סמיכה, והיינו שהבעלים
22 סומך את ידיו על ראש הקרבן קודם שחיתתו, ושחיטת צפון – בבמה
23 גדולה נשחטים קדשי קדשים בצפון המזבח,

המשך ביאור למס' זבחים ליום חמישי עמ' א

1 עמד רבי יהושע על רגליו ואמר, וכי לא בוששה ובלמה היא
2 לנו שנגזר טומאה על עיר אבותינו, והלא עד היום לא חששו
3 לטומאה, שהרי איה מתי –המתים של מכול שנמצאים בשאר
4 מקומות אבל לא בארץ ישראל לפי שלא ירד בה מבול, ואין
5 סיבה לטמא בגלגלם את ירושלים, וכן איה מתי –המתים של
6 נבוכדנצר שהרגם ופינו אותם וקברום, ודווקא עתה שמצאו
7 עצמות במקום אחד נטמא את שאר העיר מספק. מדקאמר הכי
8 – ממה שאמר שלא חששו למתי מבול, לאו למימרא – האם
9 אין זה מלמד דלא הו – שלא היו מתי מבול בארץ ישראל,

10 כיון שלא ירד שם מבול ואין סיבה לטמא את העיר.
11 ריש לקיש דוחה את ראיית רבי יוחנן ומשיב לו: ולמעמיך – ולשיתך
12 שכלל לא היו מתי מבול, כיצד תבאר מדוע לא חששו להרוגי
13 נבוכדנצר, הכי נמי דלא הו – וכי גם באלה תאמר שלא היו כלל
14 הרוגי נבוכדנצר בארץ, והלא אין זה נכון. אלא על כרחך שהיו
15 ופניניהו – שהיו בארץ ישראל הרוגי נבוכדנצר, אלא שפינו אותם
16 וקברום במקומות ידועים, הקא נמי – אם כן גם בענין מתי מבול, הו
17 ופניניהו – היו ופינו אותם למקומות ידועים. ואם תקשה עלי ואי
18 אפנו – שאם אכן פינו את מתי בבל,

אגרות קודש

ב"ה, א' אדר ב', תשי"ז

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ג אד"ר, לאחרי הפסק הכי ארוך.

בבקשתו אזכירו ובי"ב שיחיו על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע
להמצטרך להם מתאים לכתבו, ובפרט להרחבת הפרנסה אודותה מאריך במכתבו.

ובודאי למותר לעוררו אשר באיש הישראלי פרנסה הגשמית קשורה בפרנסה הרוחנית, כי הרי
נקראים גוי אחד בארץ, וכפירוש רבנו הזקן אפילו בארץ הגשמית ובענינים הגשמיים, שמה מובן שככל
שיוסיף מצדו בעניני פרנסה רוחנית (שזהו תלוי בו שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים ובחירה חפשית
ניתנה לאיש הישראלי), יתרבה בפרנסה הגשמית (התלוי בנותן התורה ומצוה שהוא דוקא הזן ומפרנס
לכל), וכל המוסיף ומוסיף מוסיפין לו.

ומהנכון בפרט שבכל יום חול קודם תפלת הבקר יפריש איזה פרוטות לצדקה וכן גם לפני תפלת
המנחה, אף שמובן שצ"ל בלי נדר.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

נ. ב. בטח שומר שלשת השיעורים השווים לכל נפש מתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ
זי"ע בחומש תהלים ותניא הידועים.